

Ansvärig Jakob Thorsteinsson Socialchef (verksamhetschef)	Upprättad av Elisabet Olsson	Berörda verksamheter Stöd & Omsorg	Fastställt datum 2013-07-18, rev 2014-10-02
Dokumentnamn 5.1.2 Riskanalyser	Ledningssystem enligt SOSFS 2011:9	Processområde 5.1. Systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten	Diarienummer KS 2011/137.709

Övergripande rutin för riskanalyser

Syfte

Målet med riskanalyser är att förebygga icke önskvärda händelser och risker.

Varje verksamhet ska fortlöpande utföra riskanalyser för att bedöma om det finns risk för att händelser skulle kunna inträffa i verksamheten som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet. Riskanalyser innebär att verksamheten ser framåt, det vill säga analyserar risker för händelser som skulle kunna inträffa i framtiden.

Föreskrifter

SOSFS 2011:9, Föreskrifter

Vårdgivaren eller den som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS ska fortlöpande bedöma om det finns risk för att händelser skulle kunna inträffa som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet.

För varje sådan händelse ska vårdgivaren eller den som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS

1. uppskatta sannolikheten för att händelsen inträffar och
2. bedöma vilka negativa konsekvenser som skulle kunna bli följden av händelsen.

Beskrivning

Riskanalyser bör göras

- Efter frekventa iakttagelser av risker och mindre allvarliga avvikelser inom en arbetsprocess
- Vid organisationsförändringar
- När ny metod eller teknik ska införas i verksamheten
- Inför längre ledigheter avseende bemanningen
- Identifierade risker som skulle kunna inträffa i den egna verksamheten
- Då flera händelseanalyser har gjorts inom ett område, men betydande risker kvarstår

I en riskanalys ingår att

1. Identifiera orsakerna till varje risk.
2. Uppskatta sannolikheten för att en risk ska inträffa.
3. Bedöma vilka konsekvenserna kan bli om risken inträffar (allvarlighetsgrad).
4. Besluta om åtgärder.
5. Hur och när vidtagna åtgärder ska följas upp.

Exempel på riskanalyser som kan göras centralt av verksamhetschef eller lokalt av enhetschef.

Planering eller iakttagelse som kräver riskanalys	Omfattning och påverkan	Analys som genomförs och omfattning	Ansvar	Exempel	Förväntad projektlängd
Övergripande organisationsförändring	Omfattar en eller flera enheter	Central analys Omfattar dagar	Verksamhetschef	Nedläggningar Nyanläggningar Byte av verksamhetsinriktning	År
Lokala iakttagelser ”Incidenter”, Identifierade risker Verksamhetsplan	Omfattar en enhet	Lokal riskanalys Omfattar <1 dag	Enhetschef	Större schemaförändringar Inför sommarsemester och jul/nyårsledigheter Ny områdesindelning Ny teknik/utrustning Serie av negativa händelser	Månad
Mindre förändring Iakttagelser Upprepade händelser	Mindre förändring	Gå igenom risker =konsekvens* sannolikhet Omfattning ca 1 timme	Enhetschef	Omplanering Läkemedelsförändring Många mindre felaktiga händelser	Dagar Vecka

När riskerna har identifierats och riskvärderats görs en åtgärdslista och det bestäms när åtgärderna ska följas upp. Det är av vikt att de risker som identifieras finns tydligt dokumenterade i åtgärdsplanen för att kunna följas upp systematiskt.

Dokumentationen från analysen kan vara kortfattad men det ska tydligt framgå risker, riskvärdering och vilka åtgärder som ska göras och när.

Visar riskanalysen att verksamhetens processer och rutiner inte är ändamålsenliga för att säkra verksamhetens kvalitet så ska dessa förbättras.

Risker som inte kan åtgärdas på enhetsnivå överlämnas till verksamhetschef.

En sammanställning av gjorda riskanalyser med resultat görs varje år i verksamhetens kvalitetsberättelse.

Ansvarsfördelning

Aktivitet	Ansvar
Säkerställa att det finns rutiner för att identifiera, analysera och bedöma riskerna i verksamheten. Säkerställa att det görs riskbedömningar vid väsentliga förändringar i verksamheten	Kommunstyrelsen, tillika vårdgivare
Identifiera, analysera och bedöma riskerna i verksamheten. Initiera riskbedömningar vid väsentliga förändringar i verksamheten och vidta åtgärder utifrån identifierade brister och förbättringsområden. Följa upp att riskbedömningar görs fortlöpande inom verksamheten	Verksamhetschef
Upprätta riktlinjer för att identifiera, analysera och bedöma riskerna i verksamheten och efter behov initiera riskbedömningar vid väsentliga förändringar i verksamheten	Medicinskt ansvarig sjuksköterska
Utföra riskbedömningar vid förändringar i verksamheten, analysera och bedöma riskerna och vidta åtgärder utifrån identifierade brister och förbättringsområden. Brister som inte kan åtgärdas på enhetsnivå överlämnas till verksamhetschef.	Enhetschef
Ha kännedom om och följa riktlinjer och rutiner för att identifiera, analysera och bedöma riskerna i verksamheten. Delta i riskbedömningsarbetet. Genomföra planerade åtgärder utifrån identifierade förbättringsområden.	Medarbetare

Översyn och revidering

Denna rutin ska ses över senast oktober 2015.

Hur en lokal riskanalys kan göras se bilaga: Lokal riskanalys, bilaga.

Länk till handböcker:

Modell för risk- och händelseanalys, systematiskt förbättringsarbete inom individ- och familjeomsorgen. <http://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7164-733-7.pdf>

Risicanalys & Händelseanalys, handbok för patientsäkerhetsarbete.

<http://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/86301-28-6.pdf?issuusl=ignore>

Säkrare vård och omsorg, handbok i grundläggande patientsäkerhetsarbete.

<http://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7164-640-8.pdf?issuusl=ignore>